

مرشدانه	جانبانی، اسماعیل، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	اجتهاد: شک در احکام و قواعد فقهی و شرع / مولف اسماعیل جانبانی
مشخصات نشر	تهران: دادافرید، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	ج، ۱۸۷ ص: ۵/۱۴ × ۵/۲۱ سم.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۹۱۱-۴-۴
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یغداشت	کتاب حاضر بر اساس کتاب "القواعد الفقهیه" اثر حسن بجنوردی است.
عنوان دیگر	شک در احکام و قواعد فقهی و شرع
موضوع	نماز - شکات
موضوع	Salat-- *Doubts
موضوع	فقه -- قواعد
موضوع	Islamic law -- *Formulae
شناسه افزوده	بجنوردی، حسن، ۱۲۷۶ - ۱۳۵۳. القواعد الفقهیه
رده بندی کنگر	BP ۱۸۹/۸ ج ۲ الف ۲ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	۲۵۳/۲۹۷
شماره کتابشناختی	۵۱۳۵۸۹۵

اجتهاد

شک در احکام و قواعد فقهی و شرع

مولف: اسماعیل جانبانی

دانشگاه مشاورت دین آفرید

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۱۱-۴-۴

لیتوگرافی، چاپ و صفحه‌آرایی: خانه چاپ

تیراژ: ۱۰۰۰

نشانی: خیابان نواب، خیابان معبوب مجاز شرق

Email: Dadafarid96@gmail.com

تلفن: ۰۹۱۸۶۳۱۵۹۳۰

قیمت: ۲۸۰۰۰۰ ریال

عنوان	صفحه
چکیده	۱
مقدمه	۳

فصل اول: کلیات کتاب

مبحث اول: بیان مسئله	۵
مبحث دوم: تاریخچه موضوع	۶
مبحث سوم: ضرورت، اهداف و اهمیت موضوع کتاب	۶
مبحث چهارم: پرسشهای کتاب	۶
مبحث پنجم: روش تحقیق	۷
مبحث ششم: بررسی بر تحقیقات گذشته	۸
مبحث هفتم: تعاریف اصطلاحات و مفاهیم	۸

فصل دوم: مدارک معتبر و مستند

مبحث اول: اجماع	۱۳
مبحث دوم: روایات	۱۵
گفتار اول: وجه دلالت عدم اعتنای فرد کثیر الشک به شک	۱۸
گفتار دوم: فرق بین قاعده لاکثیر الشک با قاعده اراق و تجاوز	۲۰
گفتار سوم: مرجع تخصیص فرد کثیر الشک	۲۱
گفتار چهارم: مراد از کثرت شک	۲۵
گفتار پنجم: حکم کثیر الشک در آئین به نماز	۲۸
گفتار ششم: شک کثیر الشک از طرف شیطان	۳۱
گفتار هفتم: عدم جواز اعتنا کثیر الشک به شک خود	۳۲

فصل سوم: بیان مفاد و مفهوم قاعده

مبحث اول: تفاوت حکم کثیر الشک و کثیر النسیان	۳۶
گفتار اول: تعارض حکم کثیر الشک با عقد مستثنی در صهیحه "الانعاذ"	۳۸
گفتار دوم: مفهوم عدم اعتنا کثیر الشک به شک خود	۴۱
گفتار سوم: علت تمیزی بودن حکم کثیر الشک	۴۴

گفتار چهارم: رابطه قاعده نفی عسر و حرج با حکم کثیر الشک.....	۴۶
گفتار پنجم: چگونگی تطبیق عسر و نوصی و شخصی با حکم کثیر الشک.....	۴۸
مبحث دوم: عدم اختصاص حکم کثیر الشک به نماز.....	۵۱
گفتار اول: شرایط اجماع برای حقیقت قاعده.....	۵۴
گفتار دوم: چگونگی اجرای حکم کثیر الشک در مقدمات داخلی و خارجی نماز.....	۵۴
گفتار سوم: چگونگی اجرای حکم کثیر الشک در برخی افعال نماز.....	۵۷
گفتار چهارم: مراد از کثیر الشک و کثیر السهو در متفاهم عرفی.....	۶۳
مبحث سوم: مراتب شک در حکم فرد کثیر الشک.....	۶۷
گفتار اول: حکم کثیر الشک در نمازهای پنجگانه بطور متوالی و غیر متوالی.....	۷۱
گفتار دوم: مراد از تعدید کثیر الشک در روایت صادق.....	۷۳
گفتار سوم: حکم کثیر الشک در اثر حافظهای نفسی.....	۷۶
گفتار چهارم: حکم کثیر الشک در رکعات ۴ و ۵ نماز.....	۷۸
بحث چهارم: عدم الحاق حکم کثیر الظن به کثیر الشک.....	۸۳
گفتار اول: حکم کثیر الظن در افعال نماز.....	۸۷
گفتار دوم: کثیر الظن در ادای و سجده.....	۸۸
گفتار سوم: تأثیر راجع در شک کثیر الشک.....	۹۱

فصل چهارم: موارد تفسیق کننده بیان نسبت این قاعده با ادله اولیه

مبحث اول: بیان نسبت قاعده با ادله اولیه.....	۹۶
گفتار اول: حاکم بودن قاعده بر ادله اولیه.....	۹۶
گفتار دوم: چگونگی حکومت ادله عدم اعتنا به شک ادله اولیه.....	۱۰۱
مبحث دوم: موارد تطبیق قاعده: شک در رکعات نماز.....	۱۰۲
گفتار اول: شک بین رکعات ۱ و ۲.....	۱۰۵
گفتار دوم: شک بین رکعات ۲ و ۳.....	۱۰۸
گفتار سوم: شک بین رکعات ۲ و ۴.....	۱۱۳
گفتار چهارم: شک بین رکعات ۳ و ۵.....	۱۱۵
مبحث سوم: شک در افعال نماز.....	۱۱۷
گفتار اول: کثیر الشک در انجام تکبیر الاحرام.....	۱۱۸
گفتار دوم: کثیر الشک در قرائت حمد و سوره.....	۱۱۹
گفتار سوم: کثیر الشک در آیتان به رکوع و سجده.....	۱۲۱
گفتار چهارم: شک کثیر الشک در شرایط داخلی و خارجی نماز.....	۱۲۵
مبحث سوم: دو تنبیه بر این قاعده.....	۱۲۸
گفتار اول: ظاهری بودن حکم عدم اعتنا به شک در کثیر الشک.....	۱۲۸
گفتار دوم: شک در صورت عدم ذکر حکم آن.....	۱۳۲

فصل پنجم: کاربرد قاعده در متون فقهی

۱۳۷	مبحث اول : وضو
۱۴۹	مبحث دوم : غسل
۱۶۰	مبحث سوم : طواف

فصل ششم: نتیجه گیری و پیشنهادها

۱۶۵	الف) نتیجه گیری
۱۶۸	فصل هفتم: منابع
۱۶۸	الف) منابع فارسی
۱۶۹	ب) منابع عربی

مقدمه

می دانیم یکی از بخش هایی که در علم فقه ، مورد توجه قرار گرفته است ، بحث شک در عبادت است.

در واقع موضوع شک از چند بُعد ، قابل طرح و بررسی است . زیرا شک را بعنوان یک فرآیند روانی و رفتاری می توان، از نظر روان شناسی و اجتماعی مورد بحث قرار داد.

از نشانه های فرد کثیرالشک، وسواس بودن است، وسواس نشانه ی جهل است و آدم وسواس جانش تلقی می شود و نباید به شک خود اعتنا کند و وظیفه دارد مانند افراد عادی ، در آنچه که دچار وسواس است، عمل کند. یعنی از هر چیزی که عموم مردم نجس می دانند ، اجتناب کند، نه بیشتر، ابی هریراء و بنی مبالاتی در انجام امور عبادی و غیرعبادی ، نشانه شک و تردید در فردی شدن پیدا می کند ، رعایت برخی از مسایل شرعی، مانند طهارت را از عهده فرد مبتلا به وسواس برداشته است و می گوید : با همان بدن یا لباسی که فکر می کند نجس است یا با همان وضو و غسلی که احرام می کند باطل است ، نماز بخواند هیچ اشکالی ندارد.